

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-12

Ärendenummer EXF-2024-0120

EXN 2025-04-22

Handläggare

Martin Berg

Telefon: 0739102708

E-post: martin.berg@exploatering.goteborg.se

Göteborgsförslag 12993 - Fler odlingsplatser i Hjällbo

Förslag till beslut

I exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden genomför Göteborgsförslag 12993 - Fler odlingsplatser i Hjällbo

Sammanfattning

Exploateringsnämnden uppdrog till förvaltningen att utreda Göteborgsförslag 12993 Fler odlingsplatser i Hjällbo vidare (EXN 2024-08-20 § 192). Innehållet i Göteborgsförslaget har värderats utifrån vad förslagslämnaren vill åstadkomma och vad exploateringsnämnden kan göra med den rådighet de har i förslaget. Det ligger i exploateringsnämndens uppdrag att skapa fler möjligheter för odling åt göteborgarna på stadens mark. Exploateringsförvaltningen har utrett möjligheten för odling i Hjällbo och funnit en lämplig plats vid Eriksbo Östergärde som omfattar ca 2000 m². Exploateringsförvaltningen föreslår en så kallad "tillsammansodling".

Förvaltningen ser stora fördelar med den typen av anläggning. Den är mer kostnadseffektiv, bygger på ett bättre sätt lokala gemenskaper och ger dem som odlar ett större kollektivt ansvar för platsen både gällande hur platsen ser ut och åtgärder för att minska skadegörelse. Exploateringsförvaltningen nya funktion stadsbonden är en viktig resurs vid realisering av odlingen. Odlingen kan engagera 50-70 personer och förväntad kostnad för anläggning är 650 000 kronor som tas ur driftsbudget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet bedöms vara kostnadseffektivt för staden. Jämfört med traditionella odlingslotter, där varje odlare har en egen lott, innebär en tillsammansodling lägre anläggningskostnader eftersom gemensam infrastruktur och gemensamma lösningar kan användas.

De beräknade investeringskostnaderna för att anlägga odlingen, inklusive grundanläggning av marken, dragning av vatten samt uppförande av en enkel toalett och redskapsbod samt stängsel uppgår till cirka 650 000 kronor som tas ur driftsbudget.

För invånarna ger odlingen möjlighet till egenproduktion av livsmedel, vilket kan bidra till att sänka hushållens matkostnader och stärka deras egenförsörjning. På längre sikt kan odlingen bidra till minskade sociala kostnader genom att stärka gemenskap, motverka ensamhet och främja hälsa. Förslaget är ekonomiskt välmotiverat med möjliga långsiktiga positiva ekonomiska konsekvenser för både stad och invånare.

Bedömning ur ekologisk dimension

Genom att skapa fler odlingsplatser möjliggörs lokal och småskalig livsmedelsproduktion, vilket kan bidra till minskade transporter av livsmedel och därmed lägre klimatpåverkan samt stärker stadens beredskap.

En tillsammansodling främjar biologisk mångfald och skapar gröna ytor som kan stärka ekosystemtjänster i området, exempelvis genom att gynna pollinatörer. Odlingen kan även bidra till att öka invånarnas kunskap om hållbar matproduktion och kretslopp.

Ärendet ligger i linje med Göteborgs stads lokala miljömål och kopplar till både nationella och internationella hållbarhetsmål, såsom Agenda 2030, mål 11 (hållbara städer) och mål 15 (ekosystem och biologisk mångfald).

I samtalet med stadsmiljöförvaltningen och platsens förvaltare har frågan om invasiva arter diskuterats. Exploateringsförvaltningen och stadsmiljöförvaltningen är överens om att det inte föreligger någon oro för invasiva arter på den aktuella platsen.

Bedömning ur social dimension

Förslaget bedöms ha en tydligt positiv effekt på de sociala förhållandena och sammanhållningen i Hjällbo. En tillsammansodling blir en naturlig mötesplats där människor som bor i området kan träffas och göra något meningsfullt tillsammans. Genom att arbeta med odlingen får både barn, unga, vuxna och äldre möjlighet att lära känna varandra, samarbeta och utbyta erfarenheter. Odlingen kan också skapa möten mellan olika kulturer och bidra till integration och delaktighet i området.

Odling främjar också hälsa och välbefinnande. Det ger människor chansen att vara ute i naturen, röra på sig och känna engagemang

En viktig del för att lyckas med förslaget är exploateringsförvaltningens stadsbonde. Stadsbonden hjälper bland annat till med att starta upp nya tillsammansodlingar och stöttar invånare att komma igång och bidrar till att odlare känner sig trygga med att odla tillsammans. Om aktuellt kommer stadsbonden att jobba direkt med att mobilisera en odlingsgrupp i Hjällbo och lära ut både odlingskunskap och hur man kan samarbeta i föreningar. Tanken är att stadsbonden hjälper till så länge det behövs, tills gruppen själva kan ta över och bilda en egen förening. Stadsbonden kan också komma tillbaka och hjälpa till vid behov.

Odlingen i Hjällbo blir därmed en del av ett större nätverk av tillsammansodlingar i Göteborg, där grupper kan stötta och inspirera varandra. Barnkonventionen aktualiseras genom att barn kan ges möjlighet att delta i odling och naturbaserat lärande.

Samverkan

Förvaltningen har bedömt att facklig samverkan inte är aktuellt i detta ärende.

Bilagor

1. Karta över tilltänkt område
2. Göteborgsförslaget nr 12993 - Fler odlingsplatser i Hjällbo

Protokollsutdrag skickas till

Förslagsställaren

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Ärendet

Exploateringsnämnden har beslutat att Göteborgsförslaget 12993 ska utredas vidare. Baserat på förvaltningens utredning föreslås nämnden att genomföra förslaget.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och historik

Göteborgsförslag nr 12993 – "Fler odlingsplatser i Hjällbo" har varit publicerat på goteborg.se under 90 dagar för insamling av röster från allmänheten. Förslaget har fått över 200 röster och behandlades i exploateringsnämnden, i enlighet med stadens hantering av Göteborgsförslag.

Exploateringsnämnden beslutade att förvaltningen skulle utreda förslaget vidare (EXN 2024-08-20 § 192). Det ligger inom exploateringsnämndens uppdrag att skapa fler möjligheter för göteborgarna att odla, inte minst i stadsdelar som Hjällbo där intresset för odling är stort.

Utifrån förslagslämnarens intention om fler odlingsplatser har exploateringsförvaltningen utrett möjligheterna och funnit en lämplig plats för odling vid Eriksbo Östergärde. Förvaltningen föreslår att platsen utvecklas som en tillsammansodling, som ett svar på behovet av fler odlingsytor och sociala mötesplatser i området. Förvaltningen bedömer att en tillsammansodling ger många fördelar, såsom ökad gemenskap, ett gemensamt ansvar för skötsel och bättre möjlighet till sociala och pedagogiska aktiviteter. Odlingen kan färdigställas under 2026.

Kostnader och omfattning

Den totala investeringskostnaden för att anlägga odlingen beräknas till cirka 650 000 kronor och tas ur driftsbudget. Kostnaderna omfattar:

- Grundanläggning av marken
- Dragning av vatten för bevattning
- Uppförande av enklare toalett
- Redskapsbod
- Stängsel

Den planerade arean för odlingen är cirka 2 000 m² (0,2 hektar). Odlingen bedöms kunna aktivera 50-70 personer regelbundet, både boende i området och andra intresserade, med möjlighet till expansion vid stort intresse. Eftersom det handlar om en tillsammansodling kan även fler personer delta vid olika aktiviteter, exempelvis barn och unga i skol- eller föreningsverksamheter.

Exploateringsförvaltningen har haft dialog med kretslopp och vatten om säkerställande av möjligheter för vattenanslutning till odlingsplatsen samt med AB Framtiden om hur odlingen kan bidra till social hållbarhet, integration och boendemiljöerna i området. Exploateringsförvaltningen och stadsmiljöförvaltningen är överens om att det inte föreligger någon oro för invasiva arter på den aktuella platsen. Denna typ av odlingsyta (utan stugor) fokuserar primärt på matproduktion, och vid en eventuell etablering kommer ett avtalsmässigt förbud mot invasiva arter att skrivas in.

Förslag till utformning och arbetssätt

Den föreslagna tillsammansodlingen innebär att odlingen sker gemensamt i ett rationellt bäddsystem. Det skapar goda förutsättningar för gemensamt lärande, samarbete och långsiktigt hållbar skötsel av ytan.

Genom exploateringsförvaltningens stadsbonde kommer gruppen som odlar att få stöd och handledning under uppstarten. Stadsbonden kommer att arbeta direkt med att:

- Mobilisera och stötta en lokal odlingsgrupp
- Erbjuder odlingskunskap och föreningskunskap
- Säkerställa att gruppen långsiktigt kan ta över ansvar för platsen
- Vara ett fortsatt stöd vid behov
- Erbjuder ett större nätverk av andra tillsammansodlingar i Göteborg

Förvaltningens bedömning

Odlingen bedöms skapa stora sociala, ekologiska och ekonomiska nyttor för både området och staden som helhet. Genom att genomföra Göteborgsförslag 12993 Fler odlingsplatser i Hjällbo skapar staden:

- En kostnadseffektiv och välanvänd social mötesplats
- Nya möjligheter för lokal livsmedelsproduktion
- En plats som kan engagera 50-70 personer och bidra till integration och gemenskap i Hjällbo.
- En åtgärd i linje med stadens mål om ökad hållbarhet och beredskap (kopplat till Agenda 2030, mål 11 och 15)
- En plats för hälsa, lärande och gemenskap med långsiktigt stöd av stadsbonden.

Kristina Lindfors

Direktör exploateringsförvaltningen

Marie Persson

Avdelningschef mark och boende

Göteborgs
Stad

Eriksbo Östergårde

Skala: 1:2 000 (vid A4 liggande)

Kartredovisningen har inte rättsverkan.
@Göteborgs Stad, @Lantmäteriet
Skapad: 2025-03-12